

Зміст

Вступ	3
1. Правові засади проведення стратегічної екологічної оцінки	3
1.1 Загальні положення.....	3
1.2 Вимоги до стратегічної екологічної оцінки	4
1.3 Визначення зацікавлених сторін та проведення консультацій щодо вдосконалення документу державного планування та стратегічної екологічної оцінки	4
1.4 Взаємодія з громадськістю під час розробки державного документу планування та виконання стратегічної екологічної оцінки	5
2. Характеристика документу державного планування	6
2.1 Загальні характеристики та цілі розробки документу державного планування	6
2.2 Зв'язок з іншими стратегічними програмами та документами планування	6
3. Визначення обсягу та методів проведення стратегічної екологічної оцінки.....	7
3.1 Стисла характеристика села Гур'ївка.....	7
3.2 SWOT-аналіз	8
3.3 Визначення ключових екологічних проблем села Гур'ївка у тому числі стану здоров'я населення	8
3.4 Аналіз поточного стану довкілля, умов життєдіяльності населення, з врахуванням стану здоров'я	10
3.5 Аналіз тенденцій розвитку стану довкілля без врахування можливих змін.	19
4. Аналіз можливого впливу та ймовірних наслідків виконання документу державного планування та обґрунтування стратегічного рішення.....	19
4.1 Аналіз позитивного впливу на довкілля у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі	20
4.2 Аналіз негативних наслідків у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі, у тому числі тимчасових, постійних, кумулятивних.....	20
4.3 Розгляд можливих альтернатив та інших сценаріїв	22
4.4 Врахування зауважень та побажань до стратегічної екологічної оцінки	24
4.5 Обґрунтування стратегічного рішення генерального плану села Гур'ївка	24
5. Мета та методи проведення моніторингу стану довкілля.....	25
5.1 Пропоновані критерії оцінки змін стану довкілля, здоров'я населення та умов життєдіяльності	25
6. Резюме	27
Використані джерела:	30
Перелік авторів звіту про стратегічну екологічну оцінку.....	31

Вступ

Генеральний план села Гур'ївка складається як частина схеми планування території Миколаївської області та Генеральної схеми планування території України у повній відповідності чинному законодавству України.

Генеральний план – це державний документ планування, який є основним стратегічним документом планування розвитку території. Згідно з Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку», прийнятим 20 березня 2018 року у відповідності до протоколу Європейської Екологічної Комісії ООН про Стратегічну Екологічну Оцінку прийнятим у Києві 21 травня 2003 року, та ратифікованим 1 липня 2015 році Верховною Радою України, генеральний план є об'єктом стратегічної екологічної оцінки (далі СЕО).

Стратегічна екологічна оцінка виконується, передусім, з метою запобігти шкідливим наслідкам виконання планів соціально-економічного розвитку та для впровадження сценарного підходу при розробці стратегічних документів. Цей спосіб передбачає не аналіз негативного впливу «постфактум», а вибір таких умов впровадження стратегії, котрі насамперед не будуть вчиняти руйнівного впливу на довкілля, а також передбачити заздалегідь компенсаційні механізми та заходи.

1. Правові засади проведення стратегічної екологічної оцінки

Виконання СЕО проводиться у відповідності до таких нормативних актів України:

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
2. Закон України «Про ратифікацію Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті»;
3. Протокол «Про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті» (від 21 травня 2003р.);
4. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів №296 «Про затвердження методичних рекомендацій до здійснення стратегічної екологічної оцінки».

1.1 Загальні положення

Необхідність проведення СЕО встановлена законом України «Про стратегічну екологічну оцінку», який вимагає проведення аналізу усіх документів державного планування для оцінки можливого впливу їх виконання на довкілля.

Проведення СЕО обумовлено необхідністю додержання принципів сталого розвитку та спрямування зусиль на підтримання та відновлення навколишнього

середовища для майбутніх поколінь. Це здійснюється при впровадженні програм та планів соціально-економічного розвитку територій та поліпшення сучасних умов життєдіяльності населення.

Метою СЕО є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування, а саме генерального плану.

Стратегічна екологічна оцінка здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

1.2 Вимоги до стратегічної екологічної оцінки

Стратегічна екологічна оцінка є обов'язковою частиною процесу розробки генерального плану села Гур'ївка, та її виконання інтегровано безпосередньо у процес планування. У процесі здійснення СЕО важливо оцінювати можливі альтернативи щодо пропонованого генерального плану та умов його виконання. Кожна з альтернатив, які розглядаються, повинна бути обґрунтована з точки зору впливу на довкілля, а прийнятий варіант повинен пропонувати найвищий рівень безпеки для навколишнього середовища.

У процесі здійснення СЕО надаються широкі можливості щодо участі громадськості, починаючи з перших етапів СЕО, коли ще можливо розглядати альтернативні варіанти та вносити пропозиції щодо змін. Процедура СЕО передбачає заходи до залучення громадськості, такі як: громадське обговорення, консультації з цільовими групами, місцевими радами, адміністраціями. Дуже важливо вже на ранніх стадіях оцінки виявити усі існуючі екологічні проблеми території. Передусім СЕО – оцінка, яка передбачає певний рівень деталізації проблем та інформації, тому використовуються обґрунтовані методи аналізу, досліджень та збору інформації. Звіт про СЕО складається з обов'язковим врахуванням зауважень зацікавлених сторін та громадськості, містить звіт про внесення змін у генеральний план згідно зауважень.

1.3 Визначення зацікавлених сторін та проведення консультацій щодо вдосконалення документу державного планування та стратегічної екологічної оцінки

Генеральний план – це основний документ планування розвитку території, у розробці якого зацікавлені органи влади (місцеві, районні та обласні адміністрації), місцеве населення, представники підприємницької діяльності, наукові, громадські, дослідні, освітні організації тощо.

Для якісного виконання СЕО, у відповідності до Закону України «Про стратегічну Екологічну оцінку», були визначені наступні зацікавлені сторони:

Зацікавлена сторона	Спосіб взаємодії	Результат взаємодії
Місцеве населення.	Громадські слухання та обговорення, презентації, інформування.	Зауваження та побажання
Сільська рада	Консультації, інформування.	Зауваження надані у процесі СЕО.
Районна адміністрація Новоодеського району.	Інформування.	
Управління екології та природних ресурсів Миколаївської ОДА.	Консультації, попереднє надання проекту звіту для зауважень.	Надані зауваження та побажання щодо вдосконалення генплану та СЕО.
Департамент охорони здоров'я Миколаївської ОДА.	Консультації, попереднє надання проекту звіту для зауважень.	

Взаємодія із зацікавленими сторонами документується у вигляді протоколів, або виконується у виді офіційного листування. Протоколи консультацій та прийнятих рішень у стислому виді додаються до звіту про СЕО у вигляді додатків.

1.4 Взаємодія з громадськістю під час розробки державного документу планування та виконання стратегічної екологічної оцінки

Залучення громадськості, а саме місцевого населення та місцевої ради до активної участі в процесі СЕО, найбільш ефективно на початкових етапах, зокрема для отримання інформації щодо стану довкілля і здоров'я та для отримання зворотного зв'язку щодо можливого впливу пропонованих у плані змін. Також взаємодія з громадськістю буде необхідною мірою при здійсненні моніторингу стану довкілля після виконання документу державного планування (далі - ДДП).

Етап СЕО	Дата	Зв'язок із громадськістю (тип заходу/тема/регламент)	Результат
Визначення обсягів СЕО.		Інформування/розміщення у мережі інтернет.	Заява про СЕО
Громадське обговорення		Заяви, зауваження, пропозиції громадськості у письмовому виді	Довідка
Звіт про СЕО.		Інформування/розміщення у мережі інтернет	Звіт про СЕО

2. Характеристика документу державного планування

2.1 Загальні характеристики та цілі розробки документу державного планування

Документ державного планування села Гур'ївка розробляється у повній відповідності до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Генеральною схемою планування України та схемою планування території Миколаївської області.

Розробка генерального плану села Гур'ївка виконується для:

- відображення поточного стану економічного та соціального розвитку села Гур'ївка;
- створення умов для сталого розвитку;
- визначення функціонального призначення окремих земельних ділянок;
- урахування державних, громадських і приватних інтересів під час планування забудови та іншого використання територій;
- обґрунтування зміни межі населеного пункту, черговості й пріоритетності забудови та іншого використання територій;
- введення містобудівних обмежень;
- відображення існуючої технологічної мережі та визначення необхідності її модернізації;
- побудови умов для подальшої розробки документів державного планування, зокрема розробки ДПТ

Основною метою складання генерального плану території с. Гур'ївка є поліпшення умов життя населення, зокрема підвищення соціальних та екологічних стандартів, додержання санітарно-гігієнічних вимог, створення сприятливих умов та визначення напрямів сталого розвитку. У середньостроковій перспективі створення умов розвитку села є однією з найважливіших цілей враховуючи те, що в Україні затверджено стратегії сталого розвитку до 2020 року.

2.2 Зв'язок з іншими стратегічними програмами та документами планування

Генеральний план села Гур'ївка знаходиться у синергетичному зв'язку із стратегічними документами соціально-економічного та сталого розвитку Миколаївської області та України. Цілі генерального плану спрямовані на виконання стратегії розвитку Миколаївської області та поліпшення життя населення у довгостроковій перспективі.

Цілі генерального плану села Гур'івка	Відповідність стратегії сталого розвитку Миколаївської області до 2020р	Відповідність стратегії сталого розвитку «Україна-2020»
Введення містобудівних обмежень	Так	Так
Визначення функціонального призначення окремих земельних ділянок	Так	Так
Відображення існуючої технологічної мережі та необхідності модернізації.	Так	Так

Окрім зазначених у таблиці стратегічних документів генеральний план знаходиться у зв'язку з середньостроковими програмами регіонального розвитку, розроблених у відповідності до стратегії сталого розвитку.

3. Визначення обсягу та методів проведення стратегічної екологічної оцінки

Стратегічна екологічна оцінка генерального плану проводиться з метою оцінки можливого негативного впливу на довкілля, умови життя та стан здоров'я населення зі сторони вирішення існуючих екологічних проблем території села Гур'івка. Стратегічна екологічна оцінка проводиться методом часткової інтеграції у процес розробки генерального плану на заключній стадії та передбачає співпрацю виконавців СЕО з розробниками генерального плану та обласною адміністрацією.

3.1 Стисла характеристика села Гур'івка

№		Од. виміру	показник
1	Площа населеного пункту	га	258,04
2	Загальна кількість населення	осіб	1337
3	Загальна кількість домогосподарств	шт	522
4	Площа житлової забудови	га	146,39
5	Відстань до обласного центру	км	23
6	Відстань до районного центру	км	22
7	Відстань до найближчої залізничної станції	км	4,3
8	Кількість шкільних установ	шт	1
9	Кількість дошкільних установ	шт	1
10	Наявність лікарень та амбулаторій	шт	2
11	Середня висота над рівнем моря	м	29

12	Наявність у домогосподарствах центрального водовідведення		Центральне водовідведення відсутнє
13	Забезпеченість домогосподарств центральним водопостачанням		Через мережу водонапірних башт

3.2 SWOT-аналіз

Сильні	Слабкі
Вигідне географічне розташування — поблизу траси міжнародного значення Н-24 та річка Південний Буг; через населений пункт проходить залізнично дорожня колія	Недостатнє розвинення інженерних мереж. Наявність планувальних обмежень. Недбале поводження з природними ресурсами. Відсутність водовідведення. Не в повному обсязі забезпечує потреби тимчасового населення
Можливості	Ризики
Розвиток сільського господарства і переробних виробництв Розвиток інфраструктури Збільшення населення	Зменшення трудових ресурсів і загальне скорочення населення Зменшення кількості населення в разі не вирішення екологічних проблем Порушення санітарно-захисних зон.

3.3 Визначення ключових екологічних проблем села Гур'ївка у тому числі стану здоров'я населення

Екологічна проблема	Екологічні цілі генерального плану	Цілі викладені в інших стратегічних документах
Атмосферне повітря		
Забруднення повітря автомобільним транспортом, у тому числі шумове забруднення	Створення захисних зон згідно ДБН. Реконструкція існуючої транспортної мережі села	Скорочення обсягів викиду шкідливих речовин.
Забруднення повітря пилом під час незначного вітру	Збільшення відсотку озеленення	
Водні ресурси		
Незабезпеченість населення якісною питною водою	Забезпечення належні умови водопостачання.	Модернізація та розвиток водопровідно-каналізаційного

Відсутність централізованого водовідведення	Створення умов для розробки проекту системи водовідведення	Модернізація та розвиток водопровідно-каналізаційного господарства області
Погіршення якості питної води та нестабільність якості питної води.	Створення системи централізованого водовідведення	Модернізація та розвиток водопровідно-каналізаційного господарства області
Забруднення р. Південний Буг, у тому числі сміттям	Організація полігону ТБО для заховання відходів	Захист та відновлення річок Миколаївської області
Земельні ресурси		
Посилена повітряна ерозія ґрунтів за рахунок знищення захисних зелених зон	Відтворення зелених зон в межі населеного пункту.	
Біорізноманіття		
Скорочення біорізноманіття	Створення штучних зелених зон та умов для відтворення біорізноманіття	
Поводження з відходами		
Відсутність сортування та роздільного збирання відходів	Передбачені території для пункту прийому вторинної сировини.	Організація переробних підприємств та полігонів на території області.
Відсутність санкціонованого місця заховання відходів		Організація системного вивезення твердих побутових відходів до існуючого полігону в Миколаївській області
Наявність несанкціонованих сміттєзвалищ		
Здоров'я населення		
Відсутність зелених зон загального користування	Створення зелених зон громадського користування.	Зменшення викидів CO ₂ .
Розташування кладовища традиційного поховання в південно-східній частині населеного пункту	Закриття існуючого кладовища.	
Території з природоохоронним статусом		
Пересихання річки Південний Буг	Створення рекреаційної зони на березі річки Південний Буг	Збереження та відновлення водойм Миколаївщини.
Техногенна безпека, та технологічні мережі		
Відсутність пожежного депо (використовується районне)	Створення пожежного депо на 2 авто	

Занедбаний стан покриття С150309(Одеса-Новоазовськ) - Гур'ївка	Передбачена реконструкція транспортної мережі села.	
--	--	--

Географічне розташування села Гур'ївка сприяє потенційному економічно-соціальному розвитку.

Село Гур'ївка розташоване у безпосередній близькості до автомобільної дороги національного значення Н-24. Вона проходить територією Кіровоградської та Миколаївської областей через Благовіщенське – Вознесенське – Миколаїв. Також поруч з селом Гур'ївка протікає р. Південний Буг та проходить одноколійна не електрифікована залізнична лінія Миколаїв – Трихати – Кудрявцівка.

3.4 Аналіз поточного стану довкілля, умов життєдіяльності населення, з врахуванням стану здоров'я

Екологічна оцінка стану довкілля у процесі розробки генерального плану базувалася на статистичній інформації, узагальнених показників по області, усереднених аналітичних показників, отриманих із відкритих джерел та з адміністрації району. Стан здоров'я населення оцінювався через аналіз статистичних даних та через проведення безпосереднє опитування мешканців села.

Потрібно відмітити, що наявність необхідної інформації для стратегічної оцінки у більшості випадків недоступна, оскільки вона ніколи не збиралася. Накопичена інформація не є релевантною щодо стратегічного оцінювання, тому що носить адміністративний характер, а її використання не є доцільним.

Кліматичні умови району:

Клімат території помірно-континентальний, з м'якою зимою та теплим сухим літом. За особливістю природних умов територія сільської ради розташована у межах степової фізико-географічної зони, III Б кліматичний підрайон, III кліматичний район.

Клімат з жарким сухим літом та м'якою малосніжною нестійкою зимою. Пересічна температура січня -2,6°- 4,4°; липня відповідно +22,0°, +22,9°. Тривалість безморозного періоду 180 днів. Відносна вологість повітря – 85-86% взимку, та 62-63% влітку. Сума активних температур до 3400°.

Опадів 450 мм/рік, переважно в теплий період року, часто у вигляді злив. Серед несприятливих проявів кліматичних явищ – суховії, пилові бурі (3-8 днів на рік), грози (20-26 днів), град (2 дні). Ожеледно-поморозні дні (грудень – лютий).

Глибина промерзання ґрунту - 0.8 м. Розрахунковий вітровий натиск - 0.5 кПа. Снігове навантаження - 0.8 кПа. Протягом року переважають вітри північно-східного та східного напрямків.

За містобудівним зонуванням на основі природно-географічних та інженерно-будівельних умов ділянка в цілому відноситься до території із сприятливими містобудівними умовами.

Атмосферне повітря:

Екологічний стан населеного пункту у частині атмосферного повітря можна вважати задовільним.

За метеорологічними умовами, Новоодеський район відноситься до територій з низьким потенціалом забруднення атмосферного повітря та несприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення). Показники забруднення атмосферного повітря знаходяться у постійному динамічному стані.

Згідно з даними «Екологічний паспорт Миколаївської області» в області відсутні підприємства хімічної та вугільної промисловості, тому вона не увійшла в перелік регіонів з високим забрудненням атмосфери. Рівень техногенного навантаження на навколишнє природне середовище Миколаївської області нижчий, ніж в середньому по Україні.

2017 року в атмосферне повітря області зі стаціонарних джерел забруднення до атмосфери надійшло на 2,1 % більше забруднюючих речовин, ніж 2016 року, що складає 288 тонн, що пов'язано із транспортуванням газу Миколаївським ЛВУМГ ПАТ «УКРТРАНСГАЗ»

Рівні забруднення повітря не перевищують 1 ГДК (1 ГДК - кількість шкідливої речовини в навколишньому середовищі, яка при постійному контакті або при дії за певний час практично не впливає на здоров'я людини та її нащадків). Стаціонарні пости контролю по району відсутні.

За даними Держкомстату України, викиди шкідливих речовин в атмосферу області за 2002 рік становили 57,9 тис.т (2000 р.-38,13 тис.т),що у розрахунку на 1 км.кв. території становило 2,4 т (по Україні- 10,1т). Викиди області по відношенню до державних об'ємів становлять біля 1 %.Із них стаціонарними джерелами викинуто 15,4 тис.т (2000 р.- 11,42 тис.т), зокрема м.Миколаїв- 6,4 тис.т забруднень.

Основними речовинами, які забруднюють атмосферне повітря є органічний та неорганічний пил, діоксид сірки, оксид вуглецю, діоксид азоту, оксид азоту, хлористий водень, формальдегід.

Основним джерелом забруднення лінійно-векторного характеру виступає автотранспорт, на частку якого припадає біля 85 % від загальних викидів. Деяко підвищене забруднення приземних смуг атмосферного повітря продуктами згорання палива (оксидом вуглецю та оксидами азоту) – більше 1 ГДК в час "пік", можливе вздовж автомагістралей з транзитним рухом.

Викиди забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю у атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення по Новоодеському району

(т)

	2014	2015	2016	2017	2018
Викиди забруднюючих речовин – усього	403,514	300,564	241,085	294,243	275,958
Крім того, викиди діоксиду вуглецю	2711,186	2178,987	4125,065	6278,329	841,633

Якість питної води та її запаси:

Згідно довідки Державного агентства водних ресурсів України №07/184 від 23.01.19 року серед об'єктів водного фонду в безпосередній близькості від населеного пункту знаходиться річка Південний Буг, що має довжину 806 км та водозабірну площу 63700 км².

Річка Південний Буг бере початок на Поділлі і впадає до Бузького лиману Чорного моря.

Друга за довжиною річка після Дніпра, яка тече винятково територією України. Протікає західними, центральними і південними областями держави (Хмельницька, Вінницька, Кіровоградська, Одеська та Миколаївська області) через фізико-географічні зони лісостепу і степу. Тут на поверхню виходить найдавніше в Україні геологічне утворення — Український кристалічний щит, завдяки якому Південний Буг відомий своїми порогами.

Південний Буг є найбільшою річкою, басейн якої повністю розташований в межах України.

Особливістю Південного Бугу є те, що ця річка фактично має лише одну велику притоку — р. Синюху, яка утворюється внаслідок злиття річок Велика Вись та Тікич (басейн якої складається з двох основна притока — Гнилий і Гірський Тікич). Площа басейну Синюхи становить 16725 км² (26 % від усієї площі водозбору Південного Бугу). В Південний Буг Синюха впадає в межах м. Первомайськ. Місцями утворює пороги та перекати.

Серед інших приток можна виокремити річку Інгул (площа басейну — 9890 км²), яка насамперед відзначається своєю довжиною — 354 км. Фактично річка впадає в Бузький лиман в межах м. Миколаєва.

За питомими показниками водних ресурсів (на одного мешканця) область займає одне із останніх місць серед областей України. Середній показник забезпечення річним стоком на 1 мешканця Миколаївської області у маловодний рік складає 0,26 тис. м³/рік, що у порівнянні з цим показником по Україні менше в 2,6 рази

Найбільш водо споживаючі галузі області – це промисловість та енергетика, на їх потреби йде біля 50 % від загального обсягу використаних вод. На другому та третьому місцях сільське господарство та комунальне господарство відповідно.

Скидання недостатньо очищених стічних вод в області, здійснюється виключно через не ефективну роботу комунальних очисних споруд каналізації. Частка згаданого обсягу скидів, по відношенню, до загального об'єму скидів зворотних вод, до поверхневих водойм області складає біля 37 %, що порівняно з відповідним обсягом скиду забруднених вод в цілому по країні - 2,24%.

За даними Держкомстату України в 2002 році в Миколаївській області скидання забруднених зворотних вод у природні поверхневі водні об'єкти становило 88 млн.м.куб. (42 млн.м.куб - без очищення і 46 млн.м.куб - недостатньо очищених), що становить 73% від загального обсягу скидів зворотних вод в області (по Україні -2920 млн.м.куб.).

Основними факторами погіршення якості води в р. Південний Буг, є вплив промислових підприємств, зокрема ВП «Южноукраїнська АЕС» ДПНАЕК «Енергоатом» і Ташлицька ГАЕС, та неочищених вод дощової каналізації. Зокрема ВУВКТ «Миколаїв водоканал» за рік скидає 34910,82 т забруднюючих речовин.

Спостереження за станом якості питної води проводиться в контрольних створах вище і нижче скиду ВП «Южноукраїнська АЕС» з Ташлицького водосховища. За ХСК (хімічне споживання кисню) перевищення сягає 2 ГДК (гранично допустима концентрація), за вмістом міді – 3ГДК, фосфатів -1,8, магнію – 1,1, хрому та нітратів – 1 ГДК.

Інструментально-лабораторний контроль якості поверхневих вод

Назва водного об'єкта	Кількість контрольних створів, у яких здійснювались вимірювання, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
1	2	3	4	5	6
Гирло р. Південний Буг, Бузький лиман. Дніпровський лиман	9	9	148 2598	9	Амонійний азот – 19 Нафтопродукти – 48 Нітритний азот – 55 СПАР – 2
Південно-Бузьке Басейнове управління водних ресурсів					
Р.Південний Буг	5	5	43	1548	37 – ХСК, 29 – БСК ₂₀ , 2 – залізо загальне, 8-магній, 4-жорсткість, 2-марганець
Ташлицьке	1	1	4	144	4-ХСК, 2 – рН 4-

водо-сховище					жорсткість, 1-лужність, 4-сух.залишок, 4-магній, 4- натрій, 1 – залізо загальне
Р.Інгул	4	4	25	900	24-ХСК, 14-БСК ₂₀ , 25-жорсткість, 4-лужність, 25-магній, 14-сульфати, 25-сухий залишок, 3-хлориди, 20-натрій, 6-калій, 1-марганець
Р.Синюха	1	1	14	504	14-ХСК, 2-жорсткість, 2-БСК ₂₀ 4-лужність, 12-магній, 1-розчинний кисень
Р.Інгулець	1	1	6	216	6-ХСК, 5- БСК ₂₀ , 6-жорсткість, 6-сухий залишок, 5-сульфати, 5-хлориди, 6-магній, 6-натрій, 1- залізо загальне
Бузький лиман	1	1	4	144	4-ХСК, 3- БСК ₂₀ , 4-жорсткість, 4-сухий залишок, 2-сульфати, 4-хлориди, 4-магній, 4-натрій, 2-калій
Р. Мертвовод	1	1	4	144	4-ХСК, 4- БСК ₂₀ , 4-жорсткість, 4-магній 1-сульфати, 2-сухий залишок, 1-натрій, 1-розчинний кисень

Ташлицьке водосховище використовується для охолодження реакторів атомної станції. Перед скиданням очищеної стічної води до Ташлицького ставку – охолоджувача, проводиться згідно з графіком відбір проб. Додатковий контроль якості стічної води хіміко-бактеріологічною лабораторією служби відомчого контролю та пожежної безпеки ВП ЮУ АЕС. Забруднені поверхневі стоки, які виникають за рахунок дощових або талих вод, проходять лише механічне очищення

і виносять із території міста та промислових підприємств у річку. Для більш раціонального використання водних ресурсів, надзвичайно важливим є розроблення і широке впровадження замкнених циклів водоспоживання, пов'язане з необхідністю очищення промислових та дощових стічних вод від забруднень та наступним поверненням їх в процес.

Екологічний та агрохімічний сан ґрунтів:

В межах с. Гур'ївка згідно Грошової оцінки розробленої ДП «Миколаївський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» 2011 року виділяють такі типи ґрунтів:

- 75 е - чорноземи південні середньозмиті важкосуглинкові і легкоглинисті;
- 76 е - чорноземи південні сильнозмиті важкосуглинкові і легкоглинисті;
- 104 д- чорноземи щебенюваті сильно змиті та дернові слабозвинені ґрунти на елівії щільних карбонатних порід середньо суглинкові;
- 175 а- Дернові неглибокі глеюваті піщані ґрунти;
- 209 е- намиті чорноземи і лучно-чорноземні важко суглинкові і легко глинисті ґрунти;
- 215а - Розмиті піщані ґрунти і відходи рихлих піщаних порід.

В межах с. Гур'ївка немає ґрунтів, які відносяться до категорії особливо цінних.

Згідно екологічного паспорту Миколаївської області - середньозважений показник ґрунтів за вмістом гумусу 3,24%. Середньозважений показник ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується 93,0 мг/кг ґрунту. Середньозважений показник ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю 7 мг/кг ґрунту. Середньозважений показник ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору 110,0 мг/кг ґрунту. Середньозважений показник ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію 195,0 мг/кг ґрунту.

У північній частині Миколаївської області переважають звичайні чорноземи, на півдні вони змінюються південними чорноземами і темно-каштановими, слабо- і середньо солонцюватими чорноземами. Зустрічаються солонці, солонцювато-осолоділі ґрунти, заболочені плавні і торф'яники. У прирічкових і приморських районах — піщані і супіщані ґрунти, місцями з переходом в сипучі Гур'ївка.

Північно-західна частина Миколаївської області в міжріччі Дніпра й Південного Бугу відноситься до південного схилу Придніпровської височини, південна межа її збігається з границею поширення Українського кристалічного щита, складеного твердими породами – гранітами, гнейсами, кварцитами та іншими. Докембрійські тверді породи тут покриті шаром піщано-глинистих відкладів Балтської свити, значно поширені також червоно-бурі глини. На третинних відкладах, а де їх немає, то безпосередньо на докембрійських породах, залягають четвертинні відкладення. На вододільних плато та їх схилах і на давніх терасах

річок вони представлені лесами з 3-4 ярусів, а іноді навіть тільки з одного. У річкових долинах і балках четвертинні відклади представлені стародавнім і сучасним алювієм та делювієм, переважно суглинкового механічного складу. На схилах, а також у відслоненнях ярів, де четвертинні (леси) та третинні породи розмиті, на денну поверхню виходять кристалічні породи, на продуктах звітрення яких теж утворюються ґрунти, як правило, щебенюваті. За рельєфом поверхня цієї частини області являє собою хвилясту рівнину, розчленовану річковими долинами, ярами та балками на окремі вододільні плато. Загальний уклон території – з північного заходу на південний схід.

Внесення мінеральних добрив під урожай сільськогосподарських культур по підприємствах¹ Новоодеського району

	2014	2015	2016	2017	2018
Площа, оброблена мінеральними добривами, тис.га	41,9	41,8	45,0	46,6	48,0
Обсяг унесених мінеральних добрив (у поживних речовинах) – усього, ц	26497	28523	34973	47157	71696
у розрахунку на 1 га площі, обробленої добривами, кг	63	68	78	101	149

До 2017р. включно наведено дані по підприємствах, які мають у власності та користуванні більше 100 га сільськогосподарських угідь, у 2018р. – по підприємствах, які мають у власності та/або користуванні 200 гектарів сільськогосподарських угідь і більше та/або більше 5 гектарів посівних площ під овочами відкритого та/або закритого ґрунту та/або баштанними культурами.

Стан лісосмуг та заходи їх поновлення:

Найбільша кількість лісових урочищ розташована в межах Новоодеського району. Лісові насадження розташовані переважно вздовж річки Південний Буг. На схилах, в верхів'ях річкових долин і балках зростають байрачні ліси, в яких переважають дуб, клени татарський і гостролистий, в'яз, липа, груша, яблуня, в чагарниковому ярусі – бересклет, крушина, терен, глід, шипшина. Трапляються заплавні ліси.

Породний склад лісових насаджень досить різноманітний і залежить від їх місцеположення і призначення. В яружно-балкових насадженнях переважають діброви змішані з ясенем, в'язом, акацією, тополею. В заплавах рік переважають береза, осина, верба, вільха.

Лісозабезпеченість Новоодеського району

Найменування	Площа району, км²	Площа земель вкритих лісовою рослинністю, км²	Лісистість, %
Новоодеський район	1428	62	4,3

Відновлення лісів потребує державного фінансування. Через відсутність коштів на утримання державної лісової охорони не забезпечується належна охорона лісів. Це негативно впливає на досягнуті результати степового лісорозведення та загального екологічного стану території.

Пріоритетними напрямками розвитку лісового господарства району є:

- Збільшення лісистості;
- Підвищення продуктивності та поліпшення якісного складу лісових насаджень
- Раціональне та економне використання лісових ресурсів району
- Посилення контролю за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів.

Прогнозна лісобезпеченість Новоодеського району

Найменування	Площа земель, вкритих лісовою рослинністю, км ²	Прогнозована площа земель, вкритих лісовою рослинністю, км ²	Прогнозна лісистість, %
Новоодеський район	62	114,3	8

Збільшення лісистості до оптимальних показників передбачається за рахунок створення нових лісових насаджень, які будуть виконувати природоохоронні функції – захист ґрунтів від водної і вітрової ерозії, захист річки від замулення, берегоруйнування, забруднення.

Крім того, створення нових насаджень буде сприяти збереженню та поліпшенню існуючих природних ландшафтів і формуванню на їх основі екологічних природних коридорів.

Радіоекологічний стан:

Згідно листа Новоодеської районної державної адміністрації Миколаївської області 1139/10-40/01 від 20.06.2019р. на території с. Гур'ївка та відсутні хімічно-небезпечні об'єкти. Село Гур'ївка входить до зони ураження у випадку аварії на аміакопроводі.

На території зазначеного населеного пункту відсутні будь-які екзогенно-геологічні процеси.

На території с. Гур'ївка наявна 1 захисна споруда яка згідно картки обліку здатна укрити 600 осіб, що становить 44,3 % від необхідної кількості.

На території с. Гур'ївка відсутні захисні споруди.

У випадку аварії на аміакопроводі населення с. Гур'ївка повністю евакуюються за межі 20км зони ураження.

Стан здоров'я населення та його динаміка:

Чисельність населення с. Гур'ївка, за даними Гур'ївської сільської ради, становило на початок 2018 року 655 осіб.

Приріст чисельності населення в період переписів та динаміка чисельності населення за останні роки, що числиться за станом на 1 січня

сmt. _____	Дані переписів			2013	2014	2015	2016	2017
	2001	2011	2012					
Всього, осіб	736	657	666	674	659	656	662	658
Загальний приріст (+) чи зменшення (-) в тому числі:	+3	-12	+9	+8	-15	-3	+6	-4
народилось/померло, в тому числі:								
народилось	5	6	9	14	4	7	5	1
померло	11	12	11	10	13	13	5	10
прибуло/виїхало, в тому числі:								
прибуло	16	14	12	14	7	13	18	6
виїхало	7	20	1	10	13	10	12	1

Окремі показники зі статистики охорони здоров'я по Новоодеському району Миколаївської області

(за даними Міністерства охорони здоров'я; на кінець року)

	2014	2015	2016	2017
Кількість лікарняних закладів	1	1	1	1
Кількість лікарських амбулаторно-поліклінічних закладів	12	12	12	12
Кількість лікарняних ліжок	139	139	117	109
Забезпеченість лікарняними ліжками (на 10 тис. населення)	40,9	41,2	34,9	32,7

Згідно даним Головного управління статистики Миколаївської області мережа медичних закладів обслуговування розвинена недостатньо та не задовольняє потреби населення. Також за даними Гур'ївської сільської ради за період з 2001-2018 рр спостерігається зменшення населення. Отже, з 2001 по 2018 рр чисельність жителів с. Гур'ївка зменшилось на 81 особу. Враховуючи негативні демографічні тенденції останнього десятиліття природне зменшення було основним фактором в зменшенні чисельності населення. Також зменшення його чисельності відбувалося

за рахунок механічного спаду. Відсутність робочих місць – змушувало населення, переважно молодь, переїжджати до міста.

Для покращення стану населення генеральним планом пропонується розвинення медичної інфраструктури (лікарні, амбулаторії, фельдшерсько-акушерські пункти, аптеки).

Дані відносно поводження з відходами на територіях районів Миколаївської області відсутні. А використовувати узагальнені дані по області не є доцільним. Також обмежена кількість даних щодо стану ґрунтів та біорізноманіття.

З наведеної вище інформації можливо зробити висновок, що територія Новоодеського району і зокрема село Гур'ївка не розвивається з точки зору поліпшення екологічного стану та покращення умов життя населення. Окрім цього значно збільшується кількість викидів у атмосферне повітря, викидів від стаціонарних джерел та потрапляння мінеральних добрив у землю.

3.5 Аналіз тенденцій розвитку стану довкілля без врахування можливих змін.

Приймаючи до уваги загальнодержавні тенденції, що мають місце в Україні, та зокрема в Миколаївській області, щодо погіршення екологічного стану та стану здоров'я населення, можливо зробити висновок, що в разі відсутності стратегічних змін стан довкілля та стан здоров'я населення будуть далі погіршуватись.

Стан водного басейну не має тенденції щодо поліпшення без дбайливого ставлення до водних ресурсів. Виснаження свердловин, з яких частково здійснюється водопостачання, а також неконтрольована зміна хімічного та бактеріологічного складу води ставить під загрозу майбутнє здоров'я населення.

Здоров'я населення є ключовою цінністю, зберегти його дуже важливо. Без реформування амбулаторій та системи обслуговування населення, стан здоров'я не поліпшиться, а захворюваність буде зростати. При недостатньо розвиненій структурі спортивних споруд молодь не отримує достатньо активного фізичного розвитку, що проявляється з часом не тільки у фізичному стані здоров'я, а і в характері людини.

Умови життєдіяльності без впровадження генерального плану лишатимуться без змін та не сприятимуть розвитку села. Не зважаючи на географічне розташування та потенційні можливості, молодь буде прагнути активного відпочинку.

4. Аналіз можливого впливу та ймовірних наслідків виконання документу державного планування та обґрунтування стратегічного рішення

Безумовно життєдіяльність людини та науково-технічний прогрес завдають шкоди навколишньому середовищу і наша місія цю шкоду зменшити до розмірів, які не впливатимуть на стан екологічного середовища взагалі. Для цього, перед

впровадженням, елементи генерального плану проходять ретельний аналіз впливу на довкілля, ризиків та можливих наслідків. У разі виникнення непередбачуваних обставин у процесі впровадження та появи ризиків, котрі досі не існували, впровадження генерального плану зазнає оперативних змін під контролем науковців, громадськості та влади на рівні Новоодеського району та Миколаївської області.

4.1 Аналіз позитивного впливу на довкілля у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі

У короткостроковій перспективі складання генерального плану дозволить розробити стратегію сталого розвитку села Гур'ївка, котра передбачає збалансований розвиток у соціально-економічному та екологічному напрямках. Реалізація такої стратегії цілком збігається з напрямком розвитку держави та області. Також, приймаючи до уваги тривалий процес створення об'єднаних територіальних громад, є потреба у розвитку екологічно сприятливої інфраструктури з оглядом на найближче майбутнє.

Географічне положення села та наявність генерального плану дозволять перетворити село Гур'ївка на привабливий об'єкт щодо інвестування та відкриє можливість отримання грантів від ЄС для розвитку села, розміщення екологічно нешкідливих підприємств та створення робочих місць.

У середньостроковій перспективі поліпшення якості водопостачання та побудова системи водовідведення сприятиме зменшенню кількості випадків захворюваності населення, зокрема малюків, що в перспективі 30-50 років призведе до підвищення строку життя.

Додатково, слід зауважити, що впровадження генерального плану виконується під керівництвом фахівців та у зв'язку з іншими стратегічними документами. Стан впровадження регулярно відслідковується через проведення періодичного моніторингу та під контролем громадськості.

У довгостроковій перспективі робота підприємств, призведе до збільшення відрахувань та інших надходжень до бюджету по різних статтях, зокрема для відновлення стану довкілля.

4.2 Аналіз негативних наслідків у коротко-; середньо- та довгостроковій перспективах, у тому числі тимчасових, постійних, кумулятивних

Розробка генерального плану є стратегічним кроком спрямованим на довгостроковий розвиток території. Впровадження планів розвитку окремих земельних ділянок буде супроводжуватись обов'язковою розробкою детального плану території та проведенням СЕО.

У довгостроковій перспективі виконання генерального плану (з врахуванням зроблених побажань та пропозицій) призведе до соціально-економічного розвитку

території та поліпшення умов життя населення. Поява на території села Гур'ївка підприємств буде сприяти збільшенню автотранспорту і відповідно забруднень від нього, а також стаціонарних джерел забруднення (у разі розташування підприємств). Також буде ймовірно збільшене споживання води.

Зміни пропонувані генеральним планом	Ймовірні негативні наслідки				Заходи щодо пом'якшення негативного впливу
	Коротко-строковий	Середньос-проковий	Довгостроковий	Кумулятивний	
Відновлення фермерського господарства «Колос»	ні	ні	так	ні	Узгодження дій по відновленню, або створенню ви-робництва через розробку та затвердження ДПТ
Удосконалення ФОП «Малаховський»	ні	так	так	ні	
Удосконалення ПП «Деметро»	ні	ні	ні	ні	
Відновлення ПП «Алькор»	ні	ні	так	ні	
Удосконалення ТДВ «СТ Гуріївка»	ні	так	так	ні	
Удосконалення ТОВ Новоодеський елеватор»	ні	ні	так	ні	
Резервування земельних ділянок для подальшого розташування об'єктів соціального значення	ні	ні	ні	ні	
Відновлення сільськогосподарського підприємства	ні	ні	так	ні	
Створення зони відпочинку із зеленими насадженнями	ні	ні	ні	ні	
Влаштування твердого покриття проїзної частини і тротуарів	ні	ні	ні	ні	

Розширення меж населеного пункту запропоновано на 314,13 Площа села Гур'івка існуюча 258,04га, проектна 572,17 га	ні	ні	ні	ні	Доцільність цього кроку визначає Містобудівна рада
Реконструкція існуючої вулиці	ні	ні	ні	ні	
Створення системи централізованого водо відведення з будівництвом очисних споруд потужністю 1200м ³	так	так	так	Можливо	Розгляд іншої системи водовідведення. Узгодження дій по відновленню, або створенню виробництва через розробку та затвердження ДПТ
Створення системи відкритої мережі дощової каналізації	ні	ні	ні	ні	
Будівництво додаткових трансформаторних підстанцій для живлення проєктованих електроспоживачів	Можливо	Можливо	Можливо	Можливо	Узгодження дій по відновленню, або створенню виробництва через розробку та затвердження ДПТ
Будівництво ЛЕП-10кВ,	Можливо	Можливо	Можливо	Можливо	
Влаштування резервних стаціонарних або переносних дизель-генераторів (ДЕС)	Можливо	Можливо	Можливо	Можливо	
Зовнішнє освітлення вулиць	ні	ні	ні	ні	
Організувати планово-подвірну та поквартальну систему очистки з вивозом сміття на полігон ТПВ		ні	ні	ні	

4.3 SWOT – аналіз проєкту генерального плану

Сильні	Слабкі
Село Гур'івка розташоване у безпосередній близькості до автомобільної дороги національного значення Н-24. Поруч з селом Гур'івка протікає р. Південний Буг. Через село проходить одноколійна не електрифікована залізнична лінія Миколаїв – Трихати – Кудрявцівка.	Обмежена ефективність рішень, природними факторами розвитку, зокрема рельєфом та магістральними комунікаціями
Можливості	Ризики
Подальший розвиток с. Гур'івка; Можливості поліпшення екологічного	Зростання навантаження на інженерні мережі потребуватиме перегляду

стану за рахунок впровадження технологій використання оборотної води та переробки відходів	проектних рішень або прискорення впровадження (у разі стрімкого розвитку)
--	---

4.4 Розгляд можливих альтернатив та інших сценаріїв

З метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків під час стратегічно екологічної оцінки проекту генерального плану с. Гур'ївка передбачається розглянути існуючий стан генерального плану, оновлення генерального плану та «Нульовий сценарій».

У варіанті « Нульовий сценарій» розглядалася ситуація, за якою не розробляється і не затверджується проект «Оновлення генерального плану с. Гур'ївка». За результатами аналізу існуючого і проектного плану населеного пункту визначено, що в рамках «нульового сценарію» подальший сталий розвиток села є дещо ускладненим і ця альтернатива призводить до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, хаотичного будівництва.

На основі аналізів, представлених у попередніх розділах та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що впливають з реалізації містобудівної документації. Термін "пом'якшення" відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок реалізації рішень містобудівної документації.

Пом'якшення та запобігання потенційних негативних впливів на довкілля передбачається здійснювати шляхом виконання планувальних та інженерно-конструктивних заходів. До головних заходів, що мають безпосередній вплив на санітарно-гігієнічні умови проживання населення та забезпечують пом'якшення негативних наслідків реалізації проекту відносяться:

- закриття органами місцевого самоврядування територій діючих кладовищ, що розташовані біля існуючої житлової забудови, після їх остаточного заповнення, з заборонаю послідууючого їх повторного використання. Першочергово виконати 100% забезпечення житлової та прирівняної до неї забудови в межах СЗЗ діючих кладовищ централізованим водопостачанням та водовідведенням;
- дотримання параметрів планувальних обмежень при реалізації рішень, передбачених даним проектом: розробка проектів організації СЗЗ при розміщенні нових та реконструкції існуючих виробничо-комунальних підприємств;
- розвиток системи теплогазопостачання - проведення реконструкції існуючих джерел тепло-, газозабезпечення, із застосуванням сучасних технологій тепло-, енергозбереження;
- розвиток систем водопостачання з метою повного забезпечення населення системою централізованого водопостачання для забезпечення необхідною

кількістю води та якістю, що відповідає санітарним нормам; повне підключення населення та підприємств різних галузей економіки до систем централізованого водовідведення. Зазначені заходи сприятимуть запобіганню забрудненню підземних та поверхневих водних ресурсів;

– здійснення контролю за зберіганням родючого шару ґрунтів, який зазнає переміщення, під час будівельних робіт та його подальшим використанням для ландшафтного благоустрою;

– провести вивчення ресурсів фінансування для інвестування в природоохоронні заходи. Реалізація рішень містобудівної документації та реалізація рекомендованих природоохоронних заходів потребуватиме значних інвестицій. Цього можна досягти шляхом мобілізації місцевого бюджету, залучення коштів з державного екологічного фонду, інвестицій державних та міжнародних фінансових установ, коштів благодійних міжнародних фондів з охорони довкілля.

Впровадження вищезазначених заходів сприятиме покращенню умов проживання, оздоровленню та підвищенню екологічної стійкості до техногенних навантажень населеного пункту.

4.5 Врахування зауважень та побажань до стратегічної екологічної оцінки

У процесі розробки генерального плану та виконання СЕО були проведені заходи щодо залучення громадськості до процесу планування та оцінки, та консультації із зацікавленими сторонами щодо побажань та зауважень. Зауваження до проекту Генерального плану були прийняті та враховані, або обґрунтовано відхилені у разі неможливості врахування.

Зацікавлена сторона	Зауваження	Дія із зауваженням
Департамент охорони здоров'я ОДА		
Управління екології ОДА		
Громадськість	Зауважень та побажань не надходило	Враховано у СЕО

4.6 Обґрунтування стратегічного рішення генерального плану села Гур'івка

Суттєвим упущенням є відсутність прогнозних матеріалів: стратегії сталого розвитку с. Гур'івка та Новоодеського району, ґрунтуючись на яких слід було б

розробляти генеральний план села Гур'ївка. Також відсутня нормативна база сталого розвитку - без цього неможливо виміряти соціально-економічні та екологічні зміни.

Генеральний план села Гур'ївка слід визнати таким, що не чинить шкідливого впливу на довкілля та не спричиняє ризиків для здоров'я людини. Однак з оглядом на зауваження та побажання громадськості частину пропонуваніх змін слід розглянути додатково, та обґрунтувати під час розроблення детального плану території, зокрема це стосується будівництва системи водовідведення. Також слід зауважити, що треба врахувати необхідність проведення робіт по тампонуванню свердловин та створенню водозахисних зон біля них.

5. Мета та методи проведення моніторингу стану довкілля

Стратегічна екологічна оцінка не завершується після врахування звіту, а продовжується у вигляді моніторингу змін стану довкілля, здоров'я населення та умов життєдіяльності населення. Мета проведення моніторингу вперш за все виявляти зміни, котрі мають місце в процесі впровадження генерального плану, зокрема негативні зміни та потенційно небезпечні сигнали. Виявлення негативного впливу повинно супроводжуватись впровадженням пом'якшуючих заходів з чітким додержанням норм чинного законодавства.

Моніторинг, як комплексний захід спостереження за змінами стану довкілля повинен використовувати всі доступні методи, а саме:

- Аналіз статистичної інформації
- Візуальне спостереження (з фото- та відеофіксацією)
- Забір проб та лабораторні випробування.

Моніторинг довкілля відображує поточний стан населеного пункту та його зміни (включаючи здоров'я та умови життя населення) та сприяє накопиченню інформації для аналізу і подальшого плану розвитку.

5.1 Пропоновані критерії оцінки змін стану довкілля, здоров'я населення та умов життєдіяльності

Екологічна проблема	Контрольний критерій	Метод контрольного вимірювання	Періодичність контрольного виміру
1	2	3	4
Атмосферне повітря			
Забруднення атмосферного повітря транспортом	Відповідність якості атмосферного повітря до діючих норм	Проби та лабораторні дослідження	1 рік (та по запиті)

Забруднення повітря стаціонарними джерелами	Кількість викидів від стаціонарних джерел	Аналіз статистичної інформації	1 рік
Водний басейн			
Незабезпеченість населення якісною питною водою	Рівень забезпеченості населення якісною водою	Аналіз статистичної інформації	1 рік
	Відповідність якості водопровідної та складу води існуючим нормам	Проби та лабораторні дослідження	1 рік (та по запиті)
Відсутність централізованого водовідведення	Наявність та обсяг скидів	Контрольні заміри	Періодично
Забруднення поверхневих вод р. Південний Буг	Рівень забруднення води р. Південний Буг Перевищення ГДК	Проби та лабораторні дослідження Аналіз статистичних даних	3 місяці
Земельні ресурси			
Деградація ґрунтів внаслідок водної та повітряної ерозії	Зміни земельного покриву (зменшення, зміна текстури, та щільність ґрунту	Візуальне спостереження у місцях ризику.	2 рази на рік
Біорізноманіття			
Скорочення біорізноманіття		Аналіз статистичної інформації	Рік
Поводження з відходами			
Відсутність сортування та роздільного збирання відходів	Наявність місць роздільного збору	Спостереження, Аналіз статистичної інформації	Періодично
Відсутність санкціонованого місця заховання відходів	Наявність полігону для поховання відходів	Інформування та спостереження	періодично
Наявність несанкціонованих сміттєзвалищ	Наявність місць скидання сміття непередбачених для цього	Візуальне спостереження та фотофіксація	періодично
Стан здоров'я населення			
Захворюваність по класах захворювань	Кількість захворілих Кількість звернень	Аналіз статистичної інформації.	1 рік

6. Резюме

Узагальнюючи результати звіту, необхідно підкреслити, що генеральний план є невід'ємною складовою цивілізованого існування та розвитку. Саме цей стратегічний крок дозволяє обґрунтувати потреби населення у розвитку інфраструктури (зокрема лікарень та амбулаторій, шкіл та дошкільних установ), визначає можливості для поліпшення якості водопостачання, будівництва системи водовідведення, впровадження сучасних методів поводження з твердими побутовими відходами, підвищення рівня техногенної безпеки, побудови інженерної інфраструктури, та створення передумов для розбудови населеного пункту.

Тенденції, котрі спостерігаються у останні 15 років, це збільшення викидів в атмосферу, погіршення якості питної води (особливо при відсутності централізованого водопостачання та водовідведення), відсутність відновлення лісів та біорізноманіття, зростання виснажливого землеробства (зокрема збільшення площ під посів соняшнику), зменшення обсягів тваринництва, зменшення лікарень та медичних установ в межах Новоодеського району.

Необхідність соціально-економічного розвитку, та покращення умов життя населення обґрунтована реаліями сьогодення та необхідністю відбудови економіки Української держави. Той стан, що має місце в екології та соціально-економічному розвитку зараз не є задовільним. Інфраструктура, котра залишилася від радянських часів у «спадок», не відповідає потребам сучасного суспільства та нормам екологічної безпеки, зокрема у галузі охорони здоров'я. Не отримуючи підтримки та необхідних капіталовкладень, вона зношується та поступово руйнується. Це стосується капітальних споруд, установ загального користування, зокрема шкіл, лікарень, об'єктів культурного відпочинку тощо. Єдиним шляхом збереження населених пунктів є відновлення їх до сучасного комфортного безпечного існування та повернення до них молоді та відновлення виробничих підприємств для збільшення робочих місць. Відповіддю на цей виклик повинна стати реалізація стратегії сталого розвитку на території села Гур'івка.

Розроблення та виконання генерального плану с. Гур'івка є першим кроком у реалізації стратегії сталого розвитку сучасного населеного пункту, мешканці якого будуть пити чисту воду, дихати свіжим повітрям, піклуватися про стан здоров'я своєї родини.

Першочерговою метою буде створення системи централізованого водовідведення та нормалізація водопостачання. Цей крок забезпечить поліпшення санітарних умов та сприятиме комфортному проживанню мешканців села.

Такі перспективні зміни, як поява зелених зон загального користування у вигляді парків, рекреаційної зони, спортивних територій, зроблять відпочинок більш різноманітним і створить позитивний вплив на здоров'я у довгостроковій перспективі.

Усе це дозволить перейти до сталого розвитку та перетворити село Гур'івка у

сучасне європейське село, котре стане прикладом стрімкого розвитку для інших населених пунктів.

Висновки щодо впливу генерального плану наведені у таблиці нижче. Оцінка проведена по п'ятибальній системі, оцінено як можливий позитивний вплив, так і ймовірний негативний вплив від виконання генерального плану.

Шкала оцінювання впливу виконання генерального плану

Оцінка	Який вплив за обраним параметром чинить на навколишнє середовище виконання документу державного планування?
1	За даним параметром, виконання документу чинить значний негативний вплив на навколишнє середовище, та створює небезпеку
2	За даним параметром визначається незначний негативний вплив, який не створює небезпеки для здоров'я населення та екології
3	Виконання документу не чинить впливу на довколишнє середовище та здоров'я населення
4	Виконання документу спричиняє незначний позитивний вплив на середовище або на здоров'я населення.
5	Визначається значний позитивний вплив за даним параметром на навколишнє середовище, або стан здоров'я населення від виконання документу державного планування.
к	Кумулятивний вплив за умови сукупної дії декількох шкідливих чинників

Висновки щодо впливу генерального плану

Критерій за яким визначається вплив від виконання документу державного планування	Перспектива (років)			Заходи щодо пом'якшення негативного впливу та інші зауваження
	1-3	3-10	10-15	
Атмосферне повітря				
Забруднення повітря автомобільним транспортом, у тому числі шумове забруднення	3	4	4	
Забруднення повітря пилом під час незначного вітру	3	3	3	Необхідні зелені зони на межі села
Водний басейн				
Незабезпеченість населення якісною питною водою	4	4	5	З врахуванням запропонованих змін
Відсутність централізованого водовідведення	3	3	4	З врахуванням пропонованих змін щодо типу каналізування
Погіршення якості питної води, та нестабільність якості питної води.	4	4	5	Необхідно створення відстійника, або нових свердловин
Наявність сірководню у питній воді	3	3	4	
Земельні ресурси				

Деградація ґрунтів в наслідок водної та повітряної ерозії	3	3	3	Створення санітарно-захисних зон
Посилена повітряна ерозія ґрунтів за рахунок знищення захисних зелених зон (за межами села)	3	3	3	
Біорізноманіття				
Скорочення біорізноманіття	3	4	5	Створення зелених зон
Скорочення природної зеленої зони	3	4	5	
Поводження з відходами				
Відсутність сортування та роздільного збирання відходів	3	4	4	Вивезення сміття та відходів на полігон ТПВ за межі села.
Відсутність санкціонованого місця заховання відходів	3	3	3	
Наявність несанкціонованих сміттєзвалищ	3	3	3	
Здоров'я населення				
Відсутність зелених зон загального користування	3	4	5	Створення зелених зон
Відсутність обладнаних спортивних споруд та майданчиків	4	4	5	
Техногенна безпека та інженерні мережі				
Відсутність пожежного депо (використовується районне)	3	5	4	
Погана якість покриття траси С151607 Піски – Гур'ївка	3	4	5	Реконструкція вуличної мережі та ремонт покриття

Як видно з даних наведених у таблиці, виконання генерального плану не вчиняє негативного впливу на довкілля та здоров'я населення, а по деяким напрямкам згодом спричинятиме позитивний вплив (за умови врахування побажань та зауважень).

Використані джерела:

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку».
2. Закон України «Про засади (стратегію) державної екологічної політики до 2020 року».
3. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності».
4. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України №296 щодо застосування методичних рекомендацій зі здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.
5. Марушевський Г.Б. «Стратегічна екологічна оцінка».
6. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020».
7. Стратегія сталого розвитку Миколаївської області до 2020 року.
8. Паспорт Миколаївської області 2017р.
9. Комплексна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Миколаївській області на 2014-2019 роки.
10. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Миколаївській області у 2017 році (Миколаївська МДА).
11. Статистичний збірник «Міста та райони Миколаївської області у 2017 році».
12. Обласна цільова програма «Доступна медицина на 2018-2020 роки».
13. Регіональна комплексна програма з утворення (оновлення) містобудівної документації територій та містобудівного кадастру Миколаївської області на 2012-2018 роки.
14. Регіональна програма розвитку водного господарства Миколаївської області на період до 2021 року.
15. Регіональна програма цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки Миколаївської області на 2018-2021 роки.
16. Регіональна програма «Питна вода Миколаївської області на 2010-2013 роки і період до 2020 року».
17. Головне управління статистики у Миколаївській області.
18. Екологічний паспорт Миколаївської області 2018р.